

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 673

Din 02.10.2019

Dosar nr.: 69/2018

Petiția nr.: 666/13.02.2019

Petent:

Reclamat: Guvernul României prin Comisia Națională pentru Strategie și Prognoză

Obiect: posibilă discriminare în ceea ce privește programul de finanțare “Investește în tine” oferit de Guvern prin prevederile Ordoonanței de Guvern nr. 50/2018

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul procedural al petentului

1.

Numele și domiciliul procedural al reclamatului

2. Guvernul României prin Comisia Națională pentru Strategie și Prognoză prin reprezentant legal - București, Piața Victorie nr.1, sector 1

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul prin mandatar, fiind persoană cu deficiențe de auz, consideră că este o persoană discriminată de prevederile OG nr.50/2018 prin faptul că la acest tip de finanțare au acces doar persoanele cu dizabilități locomotorii, creditul acordat fiind destinat adaptării locuinței sau achiziționării unui autovehicul adaptat special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu roțile nu și persoane care au suferă de alte dizabilități. Petentul precizează faptul că pe site –ul CEC Bank se regăsesc informații cu privire la creditele acordate pentru acest program.

III. Citarea părților

4. În temeiul dispozițiilor art.20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată) părțile au fost citate prin adresa nr.666/25.04.2019, pentru data de 24.05.2019, ora 9,30 la sediul instituției .

5. La termenul de audiere stabilit, părțile au fost absente.

6. Față de cele precizate și în temeiul dispozițiilor legale în vigoare la acest moment, procedura se consideră legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului:

7. Petentul prin mandatar, fiind persoană cu deficiențe de auz, consideră că este o persoană discriminată de prevederile OG nr.50/2018 prin faptul că la acest tip de finanțare au acces doar persoanele cu dizabilități locomotorii, creditul acordat fiind destinat adaptării locuinței sau achiziționării unui autovehicul adaptata special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu roțile nu și persoane care suferă de alte dizabilități. Petentul precizează faptul că pe site –ul CEC Bank se regăsesc informații cu privire la creditele acordate pentru acest program, având în vedere faptul că acet tip de produs financiar are dobânda subvenționată de stat.

8. Acesta arată că înainte de a se adresa CNCD în vederea semnalării acestei probleme a sesizat chiar Comisia Națională de Strategie și Prognoză, care a și transmis un răspuns înregistrat în cadrul aceleiași instituții sub nr.40/ 03.01.2019.

9. Petentul în sprijinul susținerilor sale atașează toate documentele care atestă starea sa de sănătate și identificare sa, inclusiv corespondența sa cu Secretariatul General al Guvernului (filele 5-11 din dosar)
10. Petentul a fost absent la termenul de audiere din data de 24.05.2019.

Susținerile reclamatului:

11. Partea reclamată, Comisia Națională pentru Strategie și Prognoză, a răspuns adresei CNCD nr. 1292/15.03.2019 prin care era sesizată cu problema cuprinsă în petiția nr. 666/13.02.2019, transmițând adresa nr. 1765/03.2019 prin care susținea următoarele:

-Ordonanța urgență nr. 50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE", care are ca obiect facilitarea accesului la finanțare a persoanelor cu vârsta cuprinsă între 16 ani și 55 de ani și care sunt cuprinse în sistemul de învățământ sau care efectuează cursuri de specializare, autorizate de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale, nu contravine principiului nediscriminării.

- La acest tip de finanțare au acces toate persoanele care îndeplinesc condițiile generale prezentate în actul normativ, respectiv: frecventarea unei forme de pregătire profesională, existența de codebitori, angajarea pe perioada derulării contractului pentru suma suplimentară de până la 20.000 lei.

- De asemenea, destinația creditului, respectiv cea de "a acoperi nevoile beneficiarilor și familiilor acestora privind educația, sănătatea, cultura, sportul și de habitat", destinații prevăzute la alineatul (7), articolul 2 din OUG nr. 50/2018, sunt valabile pentru toți cetățenii cu vârsta cuprinsă între 16 și 55 ani, fără nici o discriminare.

-Actul normativ invocat nu are ca efect o discriminare, în sensul O.G. nr. 137/2000, pentru că nu s-au considerat drept cheltuieli eligibile anumite echipamente medicale în detrimentul echipamentelor medicale destinate tinerilor cu diverse dizabilități.

- Referitor la dezbaterile dispozițiilor OUG nr. 50/2018 în Parlament, comisia subliniază următoarele idei:

a. Senatul României, prin adresa nr. 642 din 18.09.2018, a transmis la Camera Deputaților spre dezbateră și aprobare proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "Investește În Tine", adoptat în Senat în ședința din 17 septembrie 2018 (document atașat, 20 pagini).

b. Comisia pentru Buget, Finanțe și Bănci și Comisia pentru Politică Economică, Reformă și Privatizare din Camera Deputaților au luat în dezbateră proiectul de Lege și au hotărât cu majoritate de voturi să propună plenului Camerei Deputaților un raport comun de adoptare cu amendamentele admise prezentate în Anexă, raport înregistrat la Departamentul Legislativ cu nr. 751/27.12.2018 (document atașat, 8 pagini). Intre amendamentele admise se regăsește și amendamentul prin care cheltuielile eligibile de sănătate au fost extinse, prin includerea "produselor de protezare/ortezare" (amendamentul nr. 5).

c. Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE" (PL-x 474/2018) a fost inclus pe ordinea de zi a ședințelor Camerei Deputaților începând cu data de 4 martie 2019, la poziția nr. 24 (document atașat, 42 pagini).

d. În data de 27 martie 2019 s-a procedat la votul electronic, proiectul de Lege fiind adoptat în forma prezentată de Comisiile de specialitate, respectiv cu amendamentele admise.

12. În data de 23.05.2019, partea reclamată a transmis în completarea primului punct de vedere, un alt punct înregistrat la CNCD sub nr.2392 prin care susține următoarele:

- Prin adresa nr.40 din 03.01.2019 comisia a răspuns la cererea petentului înregistrată la Comisia Națională de Strategie și Prognoză cu nr.2466 din 29.11.2018 privind solicitarea unor informații de interes public (document atașat, 12 pagini).

-Memoriul atașat citației este din data de 13.02.2019, deci la o lună de zile după ce răspunsul Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză a fost comunicat petentului și ar fi trebuit să conțină și acest răspuns.

-Parlamentul României pe parcursul procesului legislativ de adoptare a proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE" (PL-x 474/2018) a admis un amendament prin care cheltuielile eligibile de sănătate au fost extinse, prin includerea "produselor de protezare/ortezare".

-Comisia pentru Buget, Finanțe și Bănci și Comisia pentru Politică Economică, Reformă și Privatizare din Camera Deputaților au luat în dezbatere proiectul de Lege și au hotărât cu majoritate de voturi să propună plenului Camerei Deputaților un raport comun de adoptare cu amendamentele admise prezentate în Anexă (document atașat, 15 pagini).

-Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE" a fost inclus pe ordinea de zi a ședințelor Camerei Deputaților începând cu data de 4 martie 2019.

-Prin Legea nr. 70 din 22.04.2019 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE", publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 318 din 23.04.2019, la punctul 1 se prevede că se consideră cheltuieli eligibile ale beneficiarului, inclusiv ale familiei acestuia și "costul medicamentelor, analizelor, produselor de protezare/ortezare, serviciilor dentare și al intervențiilor chirurgicale", ceea ce acoperă toate costurile persoanelor cu dizabilități (document atașat, 2 pagini).

V. Motivele de fapt și de drept

12. **În fapt**, Colegiul director reține că petentul prin mandatar, fiind persoană cu deficiențe de auz, consideră că este o persoană discriminată de prevederile Legii nr. 207/2009 prin faptul că la acest tip de finanțare au acces doar persoanele cu dizabilități locomotorii, creditul acordat fiind destinat adaptării locuinței sau achiziționării unui autovehicul adaptat special pentru transportul persoanelor cu handicap netransferabile, dependente de scaunul cu roțile nu și persoane care suferă de alte dizabilități.

13. **În drept**, Colegiul director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanța 137/2000, republicată.

Colegiul director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului produs, efect ce trebuie să se fi concretizat printr-o deosebire, excludere, restricție sau preferință și care poate să îmbrace forma unui tratament diferențiat în cazul specific dedus spre analiză de către petent.

14. În cazurile de discriminare este analizat tratamentul diferențiat apărut între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

15. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr.137/2000, republicată.

16. În raport cu plângerea petentului, Colegiul director constată că aspectele sesizate, respectiv, imposibilitatea beneficiării de către persoane cu dizabilitate de auz de programul "INVESTEȘTE ÎN TINE" aprobat prin Legea nr. 207/ 2009 au fost inițial aduse la cunoștința Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză. Față de această solicitare, Comisia parlamentară îi transmite petentului adresa nr. 40/03.01.2019 prin care îi aduce la cunoștință posibilitatea includerii unor amendamente în legislația primară ce vor modifica programul, astfel încât să fie introduse și protezele auditive în cuprinsul acestuia. În urma analizării sesizării petentului această comisie introduce în dezbaterile parlamentare și propunerile de modificare a programului, între amendamentele admise regăsindu-se și amendamentul prin care cheltuielile eligibile de sănătate au fost extinse, prin includerea "produselor de protezare/ortezare" (amendamentul nr. 5.) așa cum a solicitat petentul.

Ulterior, pentru definitivarea etapelor legislative de adoptare a modificărilor, proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2018 privind implementarea Programului guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE" (PL-x 474/2018) a fost inclus pe ordinea de zi a ședințelor Camerei Deputaților începând cu data de 4 martie 2019, la poziția nr. 24 (document atașat, 42 pagini), iar în data de 27 martie 2019 s-a procedat la votul electronic, proiectul de Lege fiind adoptat în forma prezentată de Comisiile de specialitate, respectiv cu amendamentele admise (documentul privind votul electronic este atașat, 1 pagină).Astfel această interpretare a legii nu mai este restrictivă, legea referindu-se la toate categoriile de persoane cu orice fel de dizabilitate în vederea achiziționării dispozitivelor necesare.

17. Având în vedere cele precizate mai sus, Colegiul director reține faptul că memoriul petentului astfel cum a fost formulat a rămas fără obiect, ca urmare a soluționării solicitării sale prin aprobarea modificării programului "Investește în tine" cu introducerea amendamentului prin care cheltuielile eligibile de sănătate au fost extinse, prin includerea "produselor de protezare/ortezare" (amendamentul nr. 5.)

18. În ceea ce privește prevederile Legii nr. 207/2009, Colegiul director se raportează la Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 7 octombrie 2008, care a reținut că: *"prevederile art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative"*. Prin urmare, Curtea Constituțională a statuat prin decizia mai sus-amintită că, în măsura în care s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Astfel, s-ar încălca în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea de către C.N.C.D. în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

19. În jurisprudența sa, Colegiul director a statuat că nu analizează modul de stabilire *sui generis*, prin lege, a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine Curții Constituționale. Cu toate acestea, Colegiul director consideră că prevederile legii fac o discriminare între categoriile de persoane cu dizabilități diferite.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Rămânerea fără obiect a petiției în cauză, potrivit adresei părții reclamate nr. 2802/24.05.2019 prin includerea în programul guvernamental "INVESTEȘTE ÎN TINE" (PL-x 474/2018) a unor amendamente solicitate de petent.
2. Prezenta hotărâre se va comunica părților în copie.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

DINCĂ Ilie – Membru

GHEORGHIU Luminița – Membru

HALLER István – Membru

JURA Cristian – Membru

LAZĂR Maria – Membru

POPA Claudia Sorina – Membru

SANDU Veronica Tatiana – Membru

Motivat/Redactat – C.J/P.CS

Data redactării: 25.11.2019

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu